

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради

25 грудня 2024 р. № 4

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (далі – Положення) Полтавського державного медичного університету (далі – Університету) встановлює загальні засади, норми та правила академічної доброчесності при виконанні письмових робіт здобувачами вищої освіти на всіх рівнях вищої освіти та співробітниками під час виконання функціональних обов'язків, здійснення наукової діяльності, порядок їх перевірки та правові наслідки порушень.

1.2. Положення ґрунтується на Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Статутові Університету, Етичному кодексі ученого України, Етичному кодексі лікаря України.

1.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової діяльності;
- дотримання норм законодавства про авторське право.

1.4. Дотримання академічної доброчесності співробітниками передбачає:

- самостійне створення всіх результатів навчальної, наукової, медичної

діяльності відповідно до функціональних обов'язків (книги, брошури, статті, навчальні та навчально-методичні посібники, монографії, атласи, об'єкти інтелектуальної власності, тестові завдання для контролю знань, виступи, лекції, промови, комп'ютерні програми, бази даних, аудіовізуальні твори, ілюстрації, збірники творів, енциклопедії та антології, тексти перекладів тощо);

- дотримання загальноприйнятих етичних норм; дотримання норм Конституції і законів України;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин.

1.5. За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку, поточного контролю, відпрацювання незадовільних оцінок, пропущених занять, модульного контролю тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- позбавлення академічної стипендії; відрахування з навчального закладу.

1.6. За порушення принципів академічної доброчесності (плагіат, спонукання до порушень академічної доброчесності здобувачами освіти тощо) педагогічні, наукові та науково-педагогічні працівники притягуються до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства.

1.7. Університет є вільним від політичних впливів, що виявляються у будь-якій формі.

1.8. Правила Положення однакові для всіх працівників, незалежно від посади і терміну роботи, знайомляться з ним при прийомі на роботу (до підписання трудового договору).

1.9. Положення публікується на офіційному вебсайті Університету.

1.10. Політика академічної доброчесності

1.10.1. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас як особистим обов'язком кожного, так і спільною справою колективу загалом.

1.10.2. Неприйнятними у освітній, науковій діяльності для здобувачів освіти та співробітників Університету є:

1.10.2.1. Академічний плагіат — навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

1.10.2.2. Самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

1.10.2.3. Шахрайство:

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;
- підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, індивідуальних планах, актах, звітах, угодах, заключеннях тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікрона вушники, телефони, планшети тощо);
- посилання на джерела, що не використовувалися в роботі;
- списування (реплікація) при складанні будь-якого виду поточного чи підсумкового контролю;
- проходження процедур контролю підставними особами;
- використання статистичних даних, даних практик, ілюстрованого матеріалу без посилання на автора чи джерело;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

1.10.2.4. Несанкціонована співпраця:

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності — навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних робіт, дисертацій, есе, статей, монографій).

1.10.2.5. Фабрикація — вигадкування даних чи фактів, що стосуються навчальної чи наукової діяльності.

1.10.2.6. Фальсифікація — свідомо заміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються навчальної чи наукової діяльності.

1.10.2.7. Списування — виконання письмових робіт із використанням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

1.10.2.8. Обман — надання завідома неправдивої інформації освітньої чи наукової діяльності.

1.10.2.9. Пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

1.10.2.10. Використання родинних чи службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

1.10.2.11. Внесення до списку авторів твору осіб, які не брали участі в отриманні результатів.

1.10.2.12. Інші види академічної нечесності.

1.11. Порядок перевірки текстових документів в Університеті регламентується Положенням «Про порядок перевірки в Полтавському державному медичному університеті текстових документів — дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти усіх рівнів на наявність плагіату».

1.12. Текстові документи, що підлягають перевірці в Університеті, перевіряються технічними засобами та спеціальним програмним забезпеченням.

1.13. У разі незгоди щодо виявлення факту плагіату (копії) у творі, автор має право у триденний термін з моменту виявлення подати письмову апеляційну заяву на ім'я ректора Університету, після чого створюється апеляційна комісія із числа провідних фахівців університету відповідного профілю, яка формує висновки за даною заявою.

1.14. Видача довідок про перевірку робіт на плагіат стороннім установам й організаціям не передбачена.

2. Комісія з питань академічної доброчесності

2.1. З метою моніторингу дотримання членами колективу моральних та правових норм цього Положення в Університеті наказом ректора за поданням проректора з наукової роботи створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі — Комісія).

2.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Положення та надавати пропозиції адміністрації Університету щодо накладання відповідних санкцій.

2.3. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Університету, цим Положенням. Положенням «Про порядок перевірки

в Полтавському державному медичному університеті текстових документів дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти усіх рівнів на наявність плагіату», Кодексом академічної доброчесності Університету.

2.4. До складу комісії за входять:

2.4.1. за посадами:

- проректор з наукової роботи;
- начальник навчального відділу;
- вчені секретарі спеціалізованих вчених рад;
- декани факультетів;
- директори інститутів;
- голова ради товариства молодих вчених;
- голова ради органу студентського самоврядування;

2.4.2. провідні вчені за напрямками діяльності.

2.5. Склад Комісії затверджується наказом ректора Університету терміном на 3 роки або за виробничою необхідністю.

2.6. Особа, яка стала свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Положення, повинен повідомити про це Комісію. Неприйнятно подавати або підтримувати подання безпідставних скарг або скарг без підпису.

2.7. Якщо здобувач освіти чи співробітник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Положення, він може звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Положення.

3.9. При виявленні порушень, передбачених у п. 2.2. цього Положення, Комісія вносить ректору Університету пропозицій щодо заходів реагування.

4. Політика використання штучного інтелекту здобувачами і співробітниками Університету (далі – Політика)

4.1. Використання штучного інтелекту (далі – ШІ) у освітньо-науковому процесі Університету базується на чинному законодавстві України, зокрема Законі України «Про авторське право і суміжні права», Розпорядженні Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2020 року № 1556-р «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» (із змінами і доповненнями, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року N 1787-р); Білій книзі з регулювання ШІ в Україні, розробленій Міністерством цифрової трансформації й міжнародних нормативних документах – Європейському законі про штучний інтелект (AI Act), Рекомендаціях Організації економічного співробітництва і розвитку з питань штучного інтелекту (Organisation for Economic Co-operation and Development, Recommendation of the Council on Artificial Intelligence, OECD/LEGAL/0449).

4.2. Політика передбачає добровільне обмеження Університетом використання технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) здобувачами, науковими, науково-педагогічними, педагогічними працівниками у освітньо-науковому процесі.

4.3. Обмеження використання ШІ:

4.3.1. ресурси ШІ не можуть використовуватися здобувачами і співробітниками Університету для наступних видів діяльності:

4.3.1.1. при підготовці кваліфікаційних робіт на здобуття освітніх та наукових ступенів (магістерських робіт, дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора філософії/кандидата наук, доктора наук);

4.3.1.2. у процесі атестації кадрів вищої кваліфікації (при підготовці документів, що складають атестаційні справи здобувачів ступенів, зокрема рецензій, відгуків, висновків тощо);

4.3.1.3. у процесі виконання наукового дослідження – для формулювання гіпотез, мети, завдань роботи, анотації майбутнього дослідження, генерування тексту наукової публікації (тез, статей, доповідей), генерування зображень, таблиць, списків літературних джерел, відео файлів тощо;

4.3.1.4. у процесі здійснення інноваційної та патентно-ліцензійної діяльності – для генерації текстів наукових повідомлення, описів патентів, заявок на отримання державної охорони об'єкта інтелектуальної власності, технологій тощо;

4.3.1.5. у редакційному процесі наукових фахових періодичних видань Університету – для підготовки редакторських рецензій, рецензій фахівців;

4.3.1.6. у освітньому процесі – для генерації відповідей на завдання поточних, семестрових, річних контролів тощо здобувачами.

4.4. Напрями використання технологій, побудованих на ШІ, здобувачами і співробітниками Університету:

4.4.1. здобувачі та співробітники Університету у освітньо-науковому процесі можуть використовувати технології ШІ за напрямками діяльності:

4.4.1.1. перевірки синтаксису, орфографії наукових текстів, зокрема текстів, що стосуються пункту 4.3. Політики;

4.4.1.2. перевірки якості перекладу наукових текстів, зокрема текстів, що стосуються пункту 4.3. Політики;

4.4.1.3. пошуку та систематизації інформації;

4.4.1.4. перевірки текстів на наявність неправомірних запозичень;

4.4.1.5. генерування зображень, таблиць, відео файлів тощо для навчальних цілей, демонстрацій, представлення результатів наукового дослідження із вказанням ресурсів, з допомогою яких створено вказані об'єкти.

4.4.1.6. будь-яких видів діяльності, спрямованих на оптимізацію і спрощення рутинних процесів, за умови недопущення порушення прав людини та норм законодавства, що визначають суб'єктів авторського права.

4.5. Рекомендації учасникам освітньо-наукового процесу щодо використання ШІ:

4.5.1. здобувачі освіти, наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники Університету мають відповідально використовувати ШІ у освітньо-науковому процесі Університету, дотримуючись норм чинного законодавства України;

4.5.2. здобувачі освіти, наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники Університету, використовуючи ресурси ШІ, мають повідомляти у тексті роботи про створення об'єкту ШІ й вказувати джерело ресурсу;

4.5.3. здобувачі освіти, наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники Університету, використовуючи ресурси ШІ, можуть звертатися до Комісії для отримання роз'яснень та рекомендацій відповідального використання ШІ, у разі відсутності інформації щодо правомірності і етики використання певного ресурсу;

4.5.4. здобувачі освіти, наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники, посадові особи, особи, на яких покладені функціональні обов'язки, редактори й відповідальні секретарі наукових видань Університету можуть ініціювати перед Комісією розгляд фактів порушення Політики.

5. Заключні положення

5.1. Члени колективу зобов'язані знати це Положення, незнання або нерозуміння норм Положення саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Університету, за поданням Комісії.

5.3. Положення ухвалюється Вченою радою та затверджується наказом Університету.

5.4. Пропозиції щодо змін та доповнень до Положення ухвалюються рішенням Вченої ради Університету.

Проректор закладу вищої освіти
з наукової роботи, професор

Ігор КАЙДАШЕВ